

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: Bergen 4-0877. — Тел. У. Н. Союзу: Bergen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

КІЛЬКІСТЬ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗУ ПЕРЕСТУПИЛА 50,000

ПРЕЗ. ТРУМАН ПРО КОМУНІСТИЧНИЙ ПРОВІД В ПАРТІІ ВОЛЕСА

ЗАПІКАЄ ЛІБЕРАЛІВ ДО ЄДНОСТІ ПРОТИ ЧУЖИХ ІДЕЙ.

Лос Енджелес, 24 вересня. — У своїй передвиборчій кампанії в Каліфорнії, президент Труман виступив тут вчора з промовою, закликаючи всіх лібералів до єдності в поборюванні партії Генрі Волеса, що — по думці президента — є під комуністичним проводом та яка не репрезентує американських ідеалів та не має ані сили, ані впливу на політичні умовини дома. Можливість голосів за Волеса в Каліфорнії обраховують на 250 до 500 тисяч голосів, власне з рядів лібералів. Звертаючись до них, президент Труман твердив, що на їх місці він „два рази подумав би“, заки мав би підтримувати Волеса. Факт, що комуністи є в проводі Волесової „третьої партії“ та використовують її в своїх цілях, переконує, що ця партія не репрезентує американських ідеалів. Іншою причиною цілого безглуздя покладати та зв'язувати будьякі надії з „третьою партією“ президент Труман вважає факт, що ця партія не має і ніколи не матиме сили добитися будьяких змін в закордонній та внутрішній політиці цієї країни. Підтримка цієї партії деякими лібералами тільки розбиває силу Демократичної П. в намаганнях „доставити кінець реакційній політиці Республіканців“ та „оздоровити відносини в країні і добитися тривалого миру в світі“ — говорив президент Труман.

ДЮІ ПОТВЕРДЖУЄ ЗАГРОЗУ ВІЙНИ ТА ДОМАГАЄСЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ АТОМОВОЇ ТАЙНИ.

Фенікс, Арізона, 24 вересня. — Республіканський кандидат на президента, ньюйоркський губернатор Тамас Дюї, potwierдив вчора наявність воєнної загрози, домагаючись строгого збереження таємниці атомової зброї, як довго така загроза існує. Відбуваючи поїздку в своїй передвиборчій кампанії та зупинившись в цьому місті, Дюї в своїй промові затримав цілий ряд проблем як внутрішньої так і закордонної політики, критикуючи становище теперішньої демократичної адміністрації та закликаючи республіканський поліпшення. Дюї твердив, що атомова сила може віддати людству та його поступові неопієні прислуги, але передумовою її використання в творчих цілях є встановлення тривалого і справедливого миру.

ЖИДІВСЬКА ГРУПА ДОМАГАЄСЯ ЗМІНИ ІМІГРАЦІЙНИХ ЗАКОНІВ.

Вашингтон, 24 вересня. — Американсько-Жидівський Комітет був вчора на переслуханні в сенатському Юридичному Комітеті до справ імміграції та натуралізації і при цій нагоді висловив цілий ряд домагань щодо зміни існуючих імміграційних законів. Жидівська група м. л. 22 фунтів, а оплата за пересилку вноситься \$1.66 за перші чотири унції та по 63 центи за кожну дальшу.

КОМУНІСТ ОБВИНУВАЧНИЙ В АТОМОВОМУ ШПИГУНСТВІ.

Вашингтон, 24 вересня. — В одному конгресовому підкомітеті по розсліданню неамериканських дій вчора видвинуті обвинувачення, що „одні американські комуністичні урядники“ були під час війни третім з чотирьох найголовніших шпигунів, що намагався викрасти для СРСР таємницю атомової бомби. Конгресмен Джон МакДовел з Пенсильванії частково ідентифікував цього шпигуна та заявив, що його справа буде передана повному Комітетові. Всіх цих трьох шпигунів зв'язано з таємничим Артуром Адомсом, що його в Комітеті назвали „головним комуністичним шпигуном в Європі“. Адомс має бути канадським громадянином шведського, або фінського походження і тепер він має бути в Москві. Справа дослідів комуністичного шпигунства в цій країні, тісно зв'язана з місцевою комуністичною „п'ятою колоною“, продовжує бути головним предметом докозжень цього Комітету.

ВЕЛИКА ЛАВА ПРИСЯГЛИХ ПОЧИНАЄ ДОХОДЖЕННЯ В СПРАВІ НАДУЖИТІ В ОДЯГОВІ ІНДУСТРІ

Нью Йорк, 24 вересня. — Велика Лава Присяжних почне сьогодні повні докозження в справі відновленого ракетівства в одяговій індустрії. Справа передав Великій Лаві окружний судья Френк Гоган, що разом зі своїми співробітниками ствердив цілий ряд каригідних фактів, які докозують існування в цій ділянці групи гентстерів, що надужити та насильям змагають до здобуття рішальних впливів.

АМЕРИКАНСЬКІ СІОНІСТИ ПРОТИ МАРШАЛА В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ.

Нью Йорк, 24 вересня. — Др Сільвер, голова Сіонистичної Ради, виступив вчора проти становища секретаря стейту Маршала до плану Бернадотта, в якому передбачується різниця плану поділу Палестини, та який Америка тепер підтримує на Генеральній Асамблеї О.Д.

ПАКУНКИ ДО СОВЕТІВ МОЖНА БУДЕ ВИСЛАТИ ПОВІТРЯНОЮ ПОШТОЮ.

Вашингтон, 24 вересня (ЮП). — Департамент пошти вчора повідомив, що з 1-го жовтня до Советського Союзу можна буде вислати пакунки повітряною поштою. Вагу пакунків обмежується до 22 фунтів, а оплата за пересилку вноситься \$1.66 за перші чотири унції та по 63 центи за кожну дальшу.

Звіт головного секретаря Українського Народного Союзу за місяць серпень вказує, що кількість членів цієї організації вже в місяці серпні переступила 50,000 і точно вийшла 50,027. Тим самим проголошена перед роком з цією метою окрема кампанія У. Н. Союзу досягнула свою ціль. Після недавнього проголошення, що майно У. Н. Союзу вже переступило суму 10,000,000 доларів та з теперішнім повідомленням про досягнення кількості 50,000 членів, Український Народний Союз, що в наступному році обходиться 55-річчя свого існування, починає новий період своєї історії та переконанням, що в ньому досягне ще більших успіхів і ще більших перемог. (Звіт гол. секретаря буде проголошений в черговому числі цього щоденника).

Британія має готовий план мобілізації на випадок війни

Лондон, 24 вересня. — Вчора в британському парламенті повідомлено про нові заходи в програмі оборонного поготівля цієї країни на випадок воєнної загрози. Міністер оборони, А. В. Александер, повідомив в Палаті Громад про реорганізацію мобілізаційного апарату, що сьогодні вже цілком готовий до використання на випадок війни та при допомозі якого в кожній хвилині можна зібрати „вишколених і випробуваних в боях чоловіків і жінок, які завели Британію до перемоги в 1945 році“. В дотичних дебатах забрав голос теж секретар війни Емел Шинвел, заявляючи, що на випадок війни протягом найкоротшого часу можна змобілізувати всі військові сили країни, при чому передбачено теж всі потреби транспорту і озброєння та вийдуть взагалі. Тому, що цей процес, з огляду на його розміри, міг би вимагати днів, або й тижнів часу, приготовано теж відповідні плани для мобілізації т. зв. „наглих резерв“, що їх можна б в кожній хвилині зібрати та використати до оборони на місяцях.

ВИКАЗАТИ ЗЛУ ВОЛЮ МОСКВИ Є ЦІЛЮ ОСТАННЬОЇ НОТИ ЗАХ. СОЮЗНИКІВ

Париж, 24 вересня. У зв'язаних з переговорами в Москві дипломатичних колах стверджують, що ціллю останньої ноти західних союзників, переданої передчором советським представникам у Вашингтоні, Парижі і Лондоні, було головне виявити публічний опіні західних країн злу волю Советів в теперішньому намаганні мирного поладження політичної кризи. Цєю нотою західні союзники завершують свої зусилля, щоб діяти до порозуміння зі Советами та мирно розв'язати викликану Советами політичну кризу. Від советської відповіді на цю ноту залежатиме „дальша акція західних союзників, але всю відповідальність за дальший розвиток подій понесуть тепер вже тільки Совети.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАПІДНИЛИ ВИРОК НА НІМЕЦЬКИХ ДЕМОНСТРАНТІВ

Берлін, 24 вересня. На домагання західних союзників та під напором самої німецької публічної опінії, советське військове управління повідомило про закінчення свого драконського вироку по 25 років каторги на 5 німецьких юнаків, яким закинувано участь в протисовєтській демонстрації. Вирок тепер замінено на 3 до 8 років каторги.

ПОЛЬСЬКИЙ АТАШЕ У ВАШИНГТОНІ ВІДМОВЛЯЄСЯ ВІД ПОВОРOTУ ДО ВАРШАВИ

Вашингтон, 24 вересня. (АП). — Військовий аташе польської амбасад у Вашингтоні, ген. Ізидор Модельскі, повідомив вчора ввечері, що він відмовився від наказу польського комуністичного уряду вертатися назад до Варшави, та звернувся до департаменту стейту, прохаючи азилю для себе та для своєї сім'ї. В департаменті стейту заявили, що прохання ген. Модельського там ще не вплинуло, але загально вважається, що воно буде полагожене позитивно, якщо вийде. Ген. Модельскі вяснив теж причини свого рішення, заявляючи, що Польща в усіх своїх програвх, отже польська армія стала звичайною іграшкою в руках Советської Росії, при чому їй допомагають квізлінги з так званого польського комуністичного уряду у Варшаві.

НОВИЙ РЕЙД ВІДІЛІВ У. П. А.

Українська європейська преса повідомляє, що в останню часів в американську зону Німеччини пробілилися нові відділи УПА, що в червні ц. р. виборилися з України в новий рейд на захід. Вони стверджують, що великі простори в Україні внаслідок постійних боїв між українськими повстанцями та советськими окупаційними військами знову переймаються у справжні „дикі поля“.

„Соратник“ Сталіна грозить війною та домагається капітуляції Америки

Советський заступник прем'єра, член Політбюро та один зі „соратників“ Сталіна, Николай А. Вознесенський, опублікував книжку про воєнну економіку Советського Союзу, заперечуючи, що війна між Советським Союзом та Злученими Державами Америки є неминуча і що тільки повна капітуляція Америки перед Советами може до цієї війни не допустити. В книжці, тільки що опублікованій теж в англійському перекладі у видавництві „Паблік Аффєрс Пресс“ у Вашингтоні, обвинувачують мерку в „імперіалістичній експансії за володіння над світом“, як теж видивається домагання „беззастережного послуху“ Москві всіх комуністичних партій в світі. Навішній цілий ряд протиставлень демократичних господарств і політики советським, Вознесенський у висновку ставить таке домагання: „З метою не допустити до можливої нової капіталістичної агресії проти

ГЕН. МАРШАЛ ОСТЕРІГАЄ СОВЕТІВ: АМЕРИКАНСЬКА ТЕРПЕЛИВІСТЬ НЕ ОЗНАЧАЄ СЛАБОСТІ

Париж, 24 вересня. — Секретар стейту ген. Джордж К. Маршал виступив вчора на пленарній сесії Генеральної Асамблеї О.Д., остерігаючи Советів, що це „було б трагічною помилкою“, якщо вони, відгородивши себе від решти світу, взяли американську терпеливість за слабкість“. Ген. Маршал заперечив Советський Союз, що Злучені Держави Америки „не бажають збільшувати існуюче напруження“, але „ми теж не відступимо від наших головних принципів“ — говорив керівник американської закордонної політики. В своїй промові ген. Маршал не виводив жодних більших конкретних пропозицій, крім домагання прийняти встановлений Американою режим в Кореї. Проте загально вважається, що цей його виступ, був рішучий та гострий, але одночасно і поміркований у відношенні до Советів, як порівнювати його з виступом на сесії Генеральної Асамблеї минулого року. Це пояснюється тим, що Маршал та інші західні союзники дожидають советської відповіді на їх „кінцеву ноту“ в справі Берлінської кризи і тому не бажають ставити справу „на вістрі меча“ передчасно. Крім того, вже перед відкриттям сесії з поінформованих дипломатичних джерел заповідали „несподіваний“ виступ Советів проти західних союзників і тепер вважається, що західні союзники теж зі свого боку мають всілякі „несподівані калібри“ проти Советів та дожидають з ними „слухного часу“. Секретар Маршал, крім потвердження режиму в Кореї, домагався ще прийняття до ОД Австрії, Ізраїля і Трансйорданії, а дальше продовження існування Малої Асамблеї та головне прийняття міжнародної Декларації Прав Людини. Всі ці справи завзято оспорожують Совети. Маршал

СПРАВА ПАЛЕСТИНИ НА ПОРЯДКУ НАРАД О.Д.

Париж, 24 вересня. — Справу Палестини поставлено вчора формально на порядок нарад Генеральної Асамблеї О.Д. риночасно з британською рекомендацією, щоб їй віддати першєство. Це зроблено на пропозицію генерального секретаря ОД, Трінгве Лі, що домагався пленарного обговорення останнього звідомлення посередника О.Д. в Палестині, графа Бернадотта, яке він написав безпосередньо перед своєю трагічною смертю з рук жидівських терористів. Генеральний Комітет прийняв пропозицію без дискусії.

ВИБОРИ У ФРАНЦІЇ ВІДЛОЖЕНО ДО ВЕРЕСНЯ

Париж, 24 вересня. — Після однієї з найбільш бурхливих дебат, французький парламент рішив вчора більшістю 304 голосів проти 279 відложити місцеві вибори в країні до березня наступного року. Ці вибори мали відбутися вже в жовтні. Рішено, що в тому місяці відбудуться вибори тільки до дорадчої верхньої палати Національної Асамблеї. Вислід голосування в цих справах врятував французький уряд від нової кризи, бо поремієр Кейль заповідав резигнацію на випадок іншого рішення.

РАНЕНИЙ КОМАНДАНТ ГРЕЦЬКИХ БОЛЬШЕВИКІВ ЛІКУЄТЬСЯ В АЛБАНІЇ.

Атени, 24 вересня. — З поінформованих джерел грецької армії повідомлено, що командант большевицьких партизанів в Греції, „генерал“ Маркос Вафїадес, був поранений в бою в північній Греції і тепер лікується в госпиталі в албанській столиці Тїрані. З поодиноких ділянок фронту повідомляється про дальші успіхи греків в боротьбі проти большевицьких. Стверджується, що внаслідок постійної допомоги зі Советів та советських сателітів, сили большевицьких тепер вносять ще понад 20,000 партизанів, отже більше, ніж з кінцем минулого року.

ІТАЛІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВТРАЧАЮТЬ НАДІЮ.

Рим, 24 вересня. — Тут відбуваються тепер наради центрального комітету італійської компартії, а з виступів провідників цієї італійської п'ятої колони пробивається чорна безнадійність про можливість встановлення „народної демократії“ в цій країні. Комуністи виходили б, там щораз більше втрачають ґрунт під ногами й починається розклад навіть в рядах самої партії.

БРИТАНІЯ ПОВНІСТЮ ПІДДЕРЖУЄ ТВЕРДЖЕННЯ МАРШАЛА.

Лондон, 24 вересня. — В колах британського міністерства закордонних справ заявляють, що Британія повністю підтримує твердження секретаря стейту ген. Маршала на сесії Генеральної Асамблеї, та що міністер Бевин міг би був сам точно цю промову виголосити. Проте, в Британії сумніваються, чи з тої американсько-британської однозгідності в закордонній політиці здалася справу Москва.

ПРАВДОПОДІБНОСТЬ ВІДРОЧЕННЯ СПРАВИ ІТАЛІЙСЬКИХ КОЛОНІЙ.

Париж, 24 вересня. — Не вважаючи на всі советські намагання добитися вирішення справи колишніх італійських колоній вже на теперішній сесії Генеральної Асамблеї, тут вважається майже за певне, що справа буде відложена аж на після президентських виборів в ЗДА. Більшість делегатів з цим погоджується.

ПОМЕР О. Ф. ТАРНАВСЬКИЙ.

В п'ятницю рано, 24 вересня, помер у Філадельфії по довгій і тяжкій недугі О. Філімон Тарнавський, канцлер Української Греко-Католицької Дієцезії.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREDPLATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Ha рік	\$7.00	One year	\$7.00
Ha рік	\$3.75	Six months	\$3.75
Ha рік	\$2.00	Three months	\$2.00
В Державі, Східі і закордоном:			
Ha рік	\$10.00	One year	\$10.00
Ha рік	\$5.25	Six months	\$5.25
Ha рік	\$2.75	Three months	\$2.75

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y.
BYant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Address: "СВОВОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Від слів до діл у справі переселення

Переселенний комісар Нью-Йоркського штату, Едвард Корсі, заявив після повороту з Європи кореспондентам, що треба приспівити перевіз „Ді Пі“, щоб їх врятувати від деморалізації. Другу причину потреби приспівити вважав він мабуть самозрозумілою, коли про неї не згадав. Це страх „Ді Пі“ перед несподіваними політичними змінами в Європі. Хто читає вісті про стратегічний план і промислово мобілізацію в Америці, який легко зрозуміти небезпеку, яка грозить скитальцям, коли б так Совети спровокували війну. Тоді вони певне не пощадили б нікого зі скитальців.

Українська спільнота в Америці зацікавлена скитальцями, які в Європі зовсім поважають в самих речотках. Розглянувшись у потребах, стало ясным, що це важка проблема. Треба було підійти до новоприбуваючих людей не тільки з словесними заявами братоловства, але і з дієвою допомогою. Треба було „нагого“ приодити, голодного нагодувати, подорожного в дім прийняти, сумніваючому добру раду дати, хорого уздоровити і загалом виконувати діла милосердя для душі й тіла ближнього. А такі щоденні діла милосердя це вже не „парада“, а така мольба праця. Дехто це зрозумів і приносився до вимог, які накладала нова дійсність, а дехто вивів руки чи відвернувся, оправдуючися різними причинами.

Доки приїздили одиниці на афідевіти, така поведінка не грозила поважнішими наслідками: Не стало однієї людини, прийшла інша і якимсь чином не застрягла.

Та інакше буде виглядати ця справа, коли прийдеся їм зустрічатися з новим імміграційним масово. Тут поміч одиниць не буде вистачальною. На допомогу має прийти праця мас.

Як довго не знати було, що й як робити для перевезу нових іммігрантів на підставі нового закону, так довго можна було ще вататися у виборі способів. Тепер справа ясна: Коли хочемо рятувати наших земляків від розлуки — бо якраз вона є причиною „деморалізації“, про яку говорить Корсі — треба взятися до праці негайно.

Знаємо з досвіду, що головною перешкодою є недостатність мешкань. У більшості міст наші люди мало мають своїх домів і тому не легко знайти приміщення для нових іммігрантів. Виходить, що тільки люди в малих місцевостях або на фермах можуть дати захист для новоприбуваючих. Хто ж не має власного дому або ферми, такий міг би виправ-

дати свою бездіяльність у рятунковій акції. Отже в практиці вийшло б на таке, що тільки деякі категорії людей мали б стати до успішної допомоги при рятунку скитальців, а „широка маса“ наших людей мала б сидіти безчинно. Кожний зрозуміє, що так не повинно бути. Кожний мусить чимсь сприяти до успіху цієї рятункової акції, працею, жертвою і доброю думкою, яка могла б прийнятися як практична.

Люди, що живуть по містах, мають звичайно знайомих на фермах або в підміських околицях, де є повно місця на побудову невеликих домів. Як знаємо, великі департаментів крамниці мають „готові доми“. Тисячі таких „готових домів“ перевезено до Англії для поселення тамосних людей, що потрапили свої житла під час війни. Чи не міг би дехто з нас використати це для приміщення скитальців, бодай своїх рідних чи найближчих? Або погляньмо на доми, що їх будують для вжитку американських ветеранів. Ці на перший погляд примітивні доми, мають усе, що для вигоди культурної людини потрібне. Управа міст не тільки не ставить перепон при побудові таких мешкань, але йде на зустріч людям чи організаціям, що хочуть стати у пригоді під час теперішньої нестачі мешкань.

Коли хто хоче справді допомогти нашим скитальцям, повинен подумати і про такі речі, коли не знає кращого способу, а хоче виповнити декларацию, якою зобов'язується дати скитальцям помешкання і працю.

Воєнні часи в Америці створили тип імміграційного робітника, який живе в домику, побудованому на колесах і переїздить з однієї місцевості до другої, відповідно до того, де має працю. Такі домики, це загальнозвісні „трейлери“, які нерідко творять цілу оселю в околиці, де є сезонна праця. Як „готові доми“, так і трейлери не вимагають великого вкладу грошей, а допомагають розв'язувати питання мешкання в такій скрутній порі, яка саме тепер панує.

Оці думки, кинені тільки прикладом для тих, хто хотів б забезпечити приїзд своїм рідним із скитальщини і виповнити та вислати потрібні декларації, а не мають своєї хати чи приміщення. Може ці думки спонукають дехто з більш досвідчених до вияву практичних порад, себто таких, що промовляють до наших людей і мають кращі вигляди на здійснення.

Богдан Войнарович.

Консолідація і наші завдання

(Голос з Європи).

II.

В праці на міжнародному форумі до цього часу дуже недовідно і недоречною обставиною був той факт, що в імені українського народу виступало кілька центрів. Брак узгодження, а часом і деякі суперечності таких виступів безумовно викликали негативне враження серед чужинців. З хвилею покидання до життя Національної Ради такому стану речей кладається раз на все край. Це вже по собі становить великий плюс. Сьогодні українські організації — партійного чи громадського характеру — можуть своїми виступами хіба лише доповнювати й підтримувати міжнародну акцію єдиного українського політичного центру. Таким чином упорядкування внутрішньо-політичного українського життя, створення догідні умови для нашої акції на міжнародному форумі. Це накладає обов'язок негайного приступлення до нав'язання відповідних контактів та популяризації в світі наших визвольних постулатів, попередивши це, безумовно, устійненням і якимсь формулюванням цих наших визвольних постулатів.

Що ми маємо сказати чужинцям світові? Чого ми хочемо, чого домагаємося і якими шляхами будемо це здійснювати? Отже, наші постулати можна би було сформулювати в кількох коротких точках: 1. Визволення з-під чужинського панування, себто цілковите відокремлення від Москви й відновлення суверенної, незалежної української держави з демократичним ладом. 2. Наше визволення ми не відокремляємо від інших, тотальних проблем, себто будемо стрімити до створення єдиного фронту усіх безпосередньо або посередньо поневолених московсько-більшевицьким імперіалізмом націй для досягнення єдиної мети: повного визволення й відновлення абсолютної незалежності держав поневолених європейських народів. 3. В наших змаганнях ми включимо себе в ідейну систему демократичного світу, якому протиставляється безпосередньо ворожий нам світ імперіалістично-агресивного тоталітаризму. Від вільного від московсько-більшевицького панування демократичного світу ми домагаємося зрозуміння й морально-ідейної підтримки. Ми самі поносимо і готові ще понести величезні жертви в боротьбі за визволення. Однак уважаємо, що, борючись за свою свободу, ми одночасно боремося і за свободу всього демократичного світу, якою постійно загрожує моск-

сько-більшевицький імперіалізм.

Але, як добитися зрозуміння нашої справи на міжнародному форумі, як довести слушність і доцільність наших домагань? Українська справа не є ще належно популярною серед чужинців, і ця обставина схиляє дехто з українців до думки про потребу йти на компроміси. Особливо це помітне у тих українців, які довгий час перебувають на чужині, далеко від безпосередніх впливів української стихії. Українська політика повинна стерегтися від вступу на такий шлях. Ми повинні урахувати відношення до нашої справи чужинського світу, але мусимо мати свою ясраву окреслену і непохитну політичну лінію. Бо тільки ми самі можемо знати справжні потреби і прагнення нашого народу. Ми також краще, ніж чужинці, обізані з становищем на просторі, підлеглості СССР, більш розуміємо істоту і небезпечність російського імперіалізму. А тому нам немає чого горіти на почуття меншеварості і відмовлятися від своїх постулатів тільки тому, що до них і досі не мають зрозуміння могутні чужинські нації. Слабі фізично, ми сильні ідейно та досвідом тяжкої боротьби. Отже, не думаймо, що це було б мегаломанією намагатися приєднати до своїх поглядів провідні кола демократичного світу. Тим більше, що ми переконані в доцільності і користі пропонуваної нами розв'язки не тільки для нас, але й для всього світу демократії і свободи. Еволюція, яка на очах у всіх відбувається у світовій політиці, доводить слушність цього твердження.

Не так давно нам не хотіли вірити, коли ми остерігали перед загрозою московсько-більшевицького імперіалізму і твердили, що існування поруч себе та мирне співжиття світу демократичного й тоталітаристичного є неможливим. Сьогодні до цього переконання поволи вже дійшли або доходить провідні кола світової демократії. Цей приклад повинен підбадьорити українців в їх далішній епівтій праці по популяризації своїх постулатів серед чужинців.

Сьогодні в міжнародних політичних колах досить міцним ще є погляд, що все зло походить тільки від комуністичного режиму, а теж й від традиційного вікового московського імперіалізму. Отож, прагнуть тільки зміни цього режиму, не добачаючи потреби розподілу російської імперії. Чи таке становище чужинців може змусити українців піти

на компроміси з „протикомуністичними“ російськими колами у питанні незалежності і суверенності української держави? Ні. Бо ми, анаємо, що всяке державне об'єднання України з Москвою означає чиниме гегемонію цієї останньої, а в результаті поновне закріплення українського народу. Але розподіл Росії на її складові під національним поглядом частини це не тільки в інтересах поневолених народів, але й в інтересах всього світу. Хто знає, процеси, які відбуваються тепер серед московського народу, той розуміє, що нова, по-комуністична Росія буде ще більш просвітлена московським націоналізмом й агресивно-імперіалістичним духом. І вона буде ще більш спаяна і міцна, коли у московського народу зникнуть недоречності комуністичного режиму, незадоволення, якими в певній мірі (значно меншій, ніж у народів немосковських) мало місце і в нього. І ця по-комуністична Росія матиме величезну силу, оскільки для розбудови своєї технічної потуги в її посідання залишаться колосальні матеріальні ресурси, що знаходяться на територіях поневолених немосковських народів Європи й Азії. Отже, тільки розподіл Росії усуне світову загрозу російського імперіалізму, відбираючи у нього потрібну йому для здійснення агресивних планів матеріальну базу.

Але на цьому не кінець труднощам, на які буде натрапляти українська політика в міжнародному світі. Коли навіть ідея розподілу Росії буде прийнята як слушна, то що має повстати на місце сьогоднішнього стану речей? І тут ми зустрічаємося з поглядом, що це незалежний, суверенний держав малий „ни середнього розміру мунув, бо такі держави не виправдують „мовля, се-бе ані під господарським, ані під політичним поглядом, втворюючи доволі себе атмосферу вічних конфліктів непримиримих націй і налізів. Сьогодні, замість ідеї окремих суверенних держав, панує ідея федераційна. А тому ніби не може бути мови про здійснення постулату відновлення незалежної української держави.

Отже, українська політика не має жодного наміру заперечувати значення чи відкладати думку про потребу міжнародної співпраці: про необхідність творення менших чи більших міждержавних блоків, що в кінцевому результаті привело б до створення якоїсь форми федерації. Але, яким шляхом примувати до такої федерації? Чи вона має повстати штучно подиктованим згори актом, чи в наслідок органічного процесу злизу, який приводить існуючі суверенні держави до усвідомлення потреби взаємного тісного зв'язку і „гармонійної співпраці? Отже, всі великі пропагатори ідеї „справжнього федералізму“ були ретниками тільки такого органічного, добровільного федерального поєднання. Щодо Європи, то спроби її об'єднання методами Наполеона, Гітлера і носіїв московського імперіалізму були тільки укріпленням фрагментів до накинених своїх гегемоній і нічого спільного з „справжнім федералізмом“ не мали. Всі ці спроби не повелися, але не повелися і всіякі інші спроби накинених згори федеральних

(Докінчення на стор. 3-ій)

владно панувала рутенщина, якої носієм було „святотурське“ духовенство. Рутенщина була просто негідною українства. Мовою публічною, літературною та приватною життя рутенців була або польська мова або так зв. „язичіє“, себто мішанина церковно-слов'янської, російської, польської і української народної мов.

(Дальше буде).

В РОЗГАРІ ВИБОРЧОЇ АГІТАЦІЇ

Почалася виборча стрілянина з великих гармат. Заговорили найголовніші кандидати на найвище становище в державі, себто Гері С. Труман і Томес Е. Дьюї. Тим самим виборча атмосфера піднялася і буде далі підніматися з кожним днем і тижнем, поки не станемо до виборчої урни в дні 2 листопада.

Перший почав стріляти Гері Труман. Як політичний стратег вибрав собі на перший наступ західні стейти, де живе найбільше фермерів, які, хоч в більшості республіканці, мусять признати, що за часів демократичної адміністрації їхнє положення дуже поправилось. Нова економічна політика Рузвельта („Нью Діл“) не щадила гроша на фермерські субсидії, побудову водно-електричних станцій, наводнення і переміну пустель на заході в урожайні землі. Тому Труман, кандидат на нового президента, міг відважно закласти виборчі в Солт Лейк Сіті „Голосуйте за славетним Заходом, що дає багатство й безпеку своїм людям“ в розумінню, що дає це завдяки Демократичній партії, яка вдержалась 16 років при владі в Вашингтоні. Отже голосуйте за кандидатами цієї партії, а зокрема за Трумана як поновним президентом!

Леопард не міняє своїх цяток, казав Труман про сучасну Республіканську партію, додаючи, що вона є далі партією „Гардінга, Куліджа і Гувера“, партією „самолюбів“ та „захланних“ осібників, що не дбали за добро країни, а тільки про свої кармани.

Про це, скільки видали публічного гроша і як задовжили країну, Рузвельт та ідеологи „Нью Діл“, Труман не згадував. Виглядало, що субсидії для фермерів та всі ці наводнення й гідро-електричні станції спали в дарунку з неба! Однак не забуваймо, що це виборча агітація і тому не дуже дивувалося, що Труман збув мовчанкою дошкульні податкові татари, в яких дорікав республіканцям, що вони не дають змоги продовжати програми „Нью Діл“.

Дьюї, що розпочав кампанію своєю промовою в Денвері теж зі Заходу, говорив теж як і Труман про фермерів та консервацію плодючої землі, лісів та природних багатств. Повів себе тактовно й не нападав на противну партію в такий спосіб, як це зробив Труман, а тільки звивав весь американський загаль до єдності, без огляду на це, хто по виборах у листопаді засяде в Білому Домі, чи в конгресі. Чи Дьюї вдержить на цьому становищі в часі цілої виборчої кампанії, не знаємо. Але загальний відгомін на його перші виступи добрий. Пишуть, що він поводить як справжній кандидат на президента, а Труманові пригадують, що хоч він є кандидатом, але займає достойне місце президента й вже з цього боку повинен вининати усього такого, що вважається викликуванням чи поширюванням класової ненависті чи гризні. Думасмо, що завваги слухати. Про великий „захланний“ бізнес можуть цілком добре говорити різні агітатори, а Труманові вистачає вяснити, що доброго зробила демократична адміністрація. Це найважніше. Виборці теж цікаві почути, яка є позитивна програма на дальші літа, як одної партії, так і другої. Це є речі, що повинні бути предметом головних промов. Американський нарід звик у часі виборів до гострих слів і наклепів, але до цього ще не звик світ і може ці речі але розуміти, не знаючи, що в Америці по виборах зараз усе це забувається і ніхто не цікавиться „сензаційними обвинуваченнями“, які в часі виборчої агітації видніють нераз на перших картках навіть і найповажніших газет.

3. Левинський.

ДУХОВІСТЬ ДРАГОМАНОВА

1)

Закі говоритимемо, як скла- це „звільнення“ мусіли селяни далась і формувалась духо- дуже дорого заплатити своїм вість Драгоманова, що від йо- панам. Перехід же від феуда- до дитинства аж до часу, коли лізму до капіталізму позначив- довелось йому покинути свою ся, як у Росії, так і в Галичині, батьківщину та емігрувати за зростом торгового капіталу кордон, слід нам декілька слів та його близько, лихварсько- сказати про ту добу, що в ній го капіталу. Жажливі наслідки Драгоманів жив, розвивався і цього факту почули на своїй дозрівав, себто про 60-ті й шкурі найбільше селяни. Не 70-ті роки минулого століття. дивно, що їхнє невдоволення Це перехідна доба в Росії реформою було велике.

від феудалізму до капіталізму. Політичним виразником цього- му. Тільки в 1861 р. скасовано го невдоволення в Росії як і в Росії кріпацтво. Те саме слід загального невдоволення цар- сказати про ці часи, і в Гали- ським режимом був „Колокол“, де панщину скасовано в Герцена, що мав величезний 1848 р. Як тут так і там звіль- вплив на всю поступову інте- ння селян із феудальних пут лігенцію в Росії, а далі „Совре- не було повне. До того ж за менник“, в якому співробітни-

чали Добролюбов і Чернишев-

ський. Та ще більше значення має ця доба для нас, бо це був час, коли вирішувалося наше існування, бути чи не бути українській нації.

Молохові московської оку- пації на Україні заплатив український народ великими жертвами. Безпосереднім наслідком московської окупації було те, що вищі верстви українського народу примирились із російською дійсністю на Україні, стали слугами Москви та покинули свій нарід. Так уже на початку XIX. ст. сини і внуки гордих козаків українських гетьманів і вільних козацьких старшин стали „малоросійськими дворянами“ та „лояльними і вірними підданими“ Москви. Економічні (шкурні) інтереси українських „ен- сків“, які Москва вміла заспо- коювати, розуміється, коштом українських поневолених мас, показалися сильнішими від їх- ніх національних традицій, на-

строїв і почувань. Так україн- ська інтелігенція, а в першій мірі українське духовництво, стали пристосовуватись до нових умов існування та асимілювалися. До того ж насильна русифікація на Україні з її агентами (чиновник, жандарм і цензор) робила своє. А що їй не вдалося, це робила мирна русифікація через російську книжку, газету, школу, церкву, театр і т. д.

Так „малоросійщина“ Україна. Тип малороса (gente Ucrainus, natione Russus — по походженні українець, по нації росіянин) став реальним. Тільки українське селянство, силою свого консерватизму, та економічної незалежності та високої своєї культури (по- бут, звичай, обичай, фольклор) ставила сильний спротив нівеляції московського кнута й культури. Українське селян- ство не зрусифікувалось, хоч і воно попадало русифікацій- ним впливам. В надрах україн- ського селянства бив живий

ключ української народності. Але селянське українство було наскрізь етнографічне. В умо- вах російської державності й національної неволі зійшло воно до становища сиріт етно- графічної маси.

І в тому часі з'явився на У- країні Тарас Шевченко, що вийшов із кадрів народу, від українського селянства, не з- плямившись ні тінню малоросій- ства та запалив по всій Укра- їні могутній смолоскип укра- їнства як вічний огонь невимі- руючої сили.

Дякуючи Шевченкові куль- турне й політичне українство стало прокидатись до життя і не вмерло. Під його могутнім впливом стала національно прокидатись краща частина українських поміщиків (дворян- шляхтичів). Вона стала наближатись до українського селянства, пізнавати його по- бут і словесність та шукати в

ньому опори для своїх полі- тичних змагань. Звідси при- дбали вони собі назву „украї- нофілів“, яка далі стала за- гально поширена. Кожного, хто почував себе українцем, стали називати українофілом. Духовним виразником україно- філства була петербурська „Основа“ (1860-61), що була аполітична й культурницька і в якій Костомарів заговорив про своє общерусство. Та й із соціального погляду „Основа“, як орган українських поміщи- ків, не міг задовольняти. З її упадком стала продовжувати її ідея та змагання стара київ- ська „Громада“.

Не кращий був стан україн- ства і в Галичині. Франко характеризує 70-ті роки мин. ст. як „найтяжче й найбільш хаотичне десятиліт- тя в історії нашого націона- льного руху (в Галичині) та як „добу важкого упадку на- шої національної ідеї“). В житті тогочасного галицько- українського суспільства все-

1) Іван Франко, „Молода Україна“. Ч. I. Провідні ідеї й епізоди. Львів, 1910. Ст. 819.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1948 РОКУ.

ПРИХІД:		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ Заплат		Відділ За	
---------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	---------------	--	-----------	--

Остап Череди́нченко.

Советський концтраційний табор сьогодні

(Вражіння втікача з советського конц. - табору 1946—1947 рр.)

І от вже другий рік, як я щасливо вивірився звідти і перебуваю за тисячі кілометрів від станції Злобінно, але й до сьогодні бачу перед собою моїх нещасних побратимів, що працюють на базі, а над ними стоять з канчуками бригадири, десятники, які за найменшу зупинку під час праці немилосердно б'ють цих безправних рабів „на йде демократичнішої у світі країні“. Мої вуха і досі чують страшний крик двох молодих колег, які одного липневого дня 1946 року зайшли до склепу, прорізали діру і хотіли взяти трохи цукру. Їх спіймали, витягли на повітряні бази і почали „екзекуцію“: їх били спочатку канчуками, потім гумовими палицями, доки вони не попадали неспритими, тоді їх били підбитими залізом чобітьми і прикладами рушниць, а потім навів трупами відправили до шпиталю, до того ж дня один з них, Іван Біляковий і помер, а що стало з другим, далі, я не знаю, бо він більше не повернувся до нашого табору.

Тут на базі ми працювали по 12 годин денно, хоча в советській конституції і записано, що робочий день не має перевищувати 8-ми годин, ще раз доводячи, що конституція і закони це одне, а практика життя, це цілком інше. На базі ми одержували й так званий обід, тобто як і вранці пів літра „баланди“, а по закінченні 12 годинного робочого дня знову поверталися до табору в супроводі тої самої варти і переходили від таборової брами знову до розпорядження таборової варти. Відбувалася та сама церемонія „приймання-передачі“, але у зворотньому порядку.

Вечері ми одержувало окріп з будьякої „заварки“, що мав тут назву „вечерній чай“. На день тим, хто виконував норму давали 600 гр. хліба. Але норми були надто високі, а в'язні дуже виснажені, а тому дуже рідко хто одержував повну пайку хліба. Після вечері черговий збирав від в'язнів рване взуття та одяг і передавав їх на ніч до ремонту у майстерні, які працювали лише вночі, щоб до ранку в'язні мали відремонтовану одягу і не лишалися у бараках без роботи.

В 10. год. лунав „отбой“ на ніч і на цьому кічався день в'язня. Мертвим сном засипав табір, лише сильно освітлені вежі вартових не сплять, а з них цілу ніч „невсипуче“ око енкаведистів оглядає свої „подлілля“. Похрусткує сніг під ногами вартових та іноді заскреготить дротом негномонний пелес, що перебігаючи з місця на місце, пильно стереже сонний табір.

Як правило, за найменшу провинку в'язнів каравали прилюдно на таборовому подвір'ї. Тоді вишикують всіх нас у колоні на наших очах мордують людей, щоб боялися інші.

За дуже дрібні провини, як наприклад: не встигав йти за колоною, з невеличким запізненням вийшов шкуватися в колоно, чи не добре заправив постіль — саджають до карцеру на „хліб і воду“, а це значить, що на кілька днів кидають чоловіка до „одиночної камери“ і денний раціон його складається з 50 грамів хліба і 1.5 літрів води. За кілька днів такого „карцера“ людина не здатна рухатися. Тоді її передають до шпиталю, де вона за кілька днів і віддає Богові душу.

Періодично добирали команди в'язнів для відправки до Рильська. То є найстрашніший

етап, бо до Рильська відправляли на очевидну смерть. Про це дуже добре знають всі в'язні всі знали, що того суворого клімату людина більше кількох місяців не витримує і не було ще випадків, як розповідали так звані „старожили“, тобто люди, які вже десятки років копають в цьому таборі, щоб хвос колісь повернувся з Рильська.

Підчас мого перебування в таборі „Нариллагер НКВД“ біля Злобінно було три таких етапи на Рильськ. Кожний етап пов'язаний з великими неприємностями для управи табору, бо тільки оголосять про нього, як у таборі починається страшний рух. Біля кожного бараку подесять варту, посилюють її озброєнням, крім автоматів ще виставляють станкові кулемети, щоб більше застрахувати „непокірних“. Але ця „непокірність“ не виявляється у якомусь спротиві в'язнів, бо там всякі почуття спротиву в людині вбивають цілою системою нестерпного режиму і в'язень вже нездатний протестувати, він лише виявляє пасивний протест-самогубство або поранення.

Деся у червні 1946 р. було оголошено про цей страшний етап і першої ж ночі завісилися один з призначених до етапу в'язнів. Другий Микола Волощенко, вранці, коли вже вони мали шкуватися, до відправки, дівав десь сокиру і став на подвір'ї, погрожуючи варті зарубати того, хто до нього підійде. Навколо нього збиралося багато цікавих. Миколу умовляли здатися і виконувати накази „начальства“ але він не хотів нікого слухати. Потім „непокірний“ розмахнувся сокирою, блиснула на сонці сталь і відлетіли ґ хлопця всі п'ять пальців лівої руки. Він повалився на землю неспритомий. Варта віднесла його до шпиталю, а що з ним було далі, про це напевно знає лише начальник режиму Гарас та начальник табору „герой“ Советського союзу (забув його прізвище).

Випадки самогубства в нашому таборі нікого не дивували, бо вони були такими частими, що на них дивилися як на звичайну річ. За мого перебування від березня до вересня 1946 року мені відомо кілька десятків випадків самогубства в таборі, а скільки нещасних знайшли собі смерть на чаклих берегах у лісах, про це знає тільки „начальство табору“, а скільки їх не повернулося з шпиталів після чергової екзекуції за якусь дрібницю: вкрадений шматок хліба, жменя цукру чи кишеню пішона, взята на базі від голоду... Про це відомо лише Тобі, Господи, та енкаведистам „Нариллагеру НКВД“ біля станції Злобінно.

Кожного вихідного дня та-

ЦЕ ВОВНЯ ХУСТИНА, що тепер у мої. Гарна і на гарнім личку! Чи не так?

борове начальство влаштовувало різні обшуки у таборі, а для цього виносили постелі, перетрусували все до нитки, а потім знову заносили до бараків, знову складали і переглядали. Отже, такої роботи завжди вистачало на цілий вихідний день. І не зважаючи на те, що в советській конституції також чорним по білому записано про обов'язковість вихідних днів, несправді за пів року мого перебування в цьому таборі, а пізніше ще в іншому я не бачив, щоб хтось із моїх колег мав хоч один день відпочинку.

У вересні цього ж таки року нас збирали кілька сот і відправили на 500 кілометрів глибше в тайгу, до Єнісейського району.

Народне прислів'я каже: „Чим далі в ліс, то більше дров“, а щодо Сибіру так можна сказати, чим глибше у тайгу тим більше концентраційних таборів. Цілий час нашої подорожі, я спостерігав у лісах і бологах непрохідної тайги довгі дерев'яні бараки, обнесени високими ґарканями, а далі в кілька рядів колочм дротом і високі вежі навколо них, а на них люди тепло одягнені з автоматами в руках.

Са кожному кроці в тайзі можна зустріти довгі колони понурив і внажених людей, у жалюво подертій одязі, які рухаються у супроводі варти з великими псами. По лісах всюди, тільки голови видно зі снігу, метушаться в'язні, пильнують, рубують, качають, складають і це все відбувається у країні, про яку співають „Шірока страна моя родная, много в ней палей, лесов і гор...“.

Я тепер охоче вірю, що там багато полів, лісів і гір, бо я їх сам спостерігав і в багатьох сам пробував, але не можу я погодитися з дальшими словами тієї пісні, в якій говориться: „Я другою такою країни не знаю, где так вольно дишит человек!.. Наскільки там „вільно дихає людина“ стверджують нечисленні концентраційні табори, надлюдська виснажуюча праця в них і наймодерніші методи поступового винищування людей.

(„Промінь“).

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ СЛІМ СТАВАЙТЕ СПІВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬОНОВОГО МАЕТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохайтеся на початку листа доконче подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохайте звертатися безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за втрату часу на доглядження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

16,190 а) Червоняк Миколи с. Кирила з с. Кривеньке (Колічинці) від Червоняк Павла.

16,190 б) Статкевич Марії д. Теодора з с. Шипота Вижниця (Буковина) від Дутчак Михайла.

16,191 Букач Ілп і його сина Василя та Якова, Макарук Пилипа, Шпендик Василя від Букач Михайла.

16,192 Медведюк Павла від Медведюк Марії.

16,193 Захарків Якова з с. Угорців (Золочів) від Рудзяновська Анни.

16,194 Ганович Олексі від Ганович Теклі д. Петра замож. Стефанів з с. Крихів (Стрий).

16,195 Савченко Катерини від Белей Петра с. Вікні з с. Скорохохи Нові (Рогатин).

16,196 Лисак Михайла с. Дмитра з с. Колодівка (Станіславів) від Дичишин Марії д. Петра.

16,197 Насипаний Василя з с. Шибалин (Бережани) від Попіль Павла.

16,198 Колісник Теодора, Білоус Івана з с. Чорного Потока (Чернівці, Буковина) від Запаранок Володимира.

16,199 Падох Андрія с. Михайла з с. Пяткова (Добромиль) від брата Падох Теодора.

16,200 Панібратський Конон, Григорів від Панібратський Трофіма с. Дмитра з с. Цебулів (Монастирці).

16,201 Шаминський Михайла, Йосифа і Петра з с. Воскресинці (Рогатин) від Куцун Михайла з с. Бортники (Бібрка).

16,202 Яримович, Сивак і Карпо з с. Гоголірок (Золочів) від Пилипак Ольги і Івана.

16,203 Березюк Марії від Місянович Омеляна (по мамі Васишин) з с. Богатківці (Підгайці).

16,204 Васишин Ілька батька від сина Васишин Івана.

16,205 Рідних і знайомих з с. Белзень (Золочів) від Капітань Петра.

16,206 Яськів Василя з с. Камінь (Калуш) від Яськів Насті.

16,207 Терлецька Анни з с. Майнич (Дрогобич) від Терлецька Зофі.

16,208 Уліяр Василя, Блечковський Войтка, Опалюх Костя з с. Сірична (Перемішль) від Уліяр Михайла.

16,209 Сестри з дому Драбішак Магдаліни з с. Жерниць Вижна (Лісько) від Драбішак Антона.

16,210 Кіндзерський Федора

і його жни з дому Левицька Насті з с. Лука (Калуш) від Левицька Катерини д. Івана зам. Янів.

16,211 Стецевич Павла, Федина Василя з с. Гломича (Сянік) від Солецький Дмитра.

16,212 Шварц Зигмунта та сестри Матильди з с. Рівне (коло Стрия) від Шварц Єлисавети д. Івана з с. Болехівці (Дрогобич).

16,213 Марії з дому Витка д. Андрія з с. Годвишча (Городок) від брата Витка Григорія.

16,214 Пихоцький-Василя від Пихоцька Анни д. Степана з с. Топільниця (Старий Самбір).

16,215 Кухин Андрія і Тимка від Гаргай Дмитра.

16,216 Оленяч Марії д. Семена і Марії з с. Іздебин (Березів) від Оленяч Ігнатія с. Максима.

16,217 Балея Павла дядька з с. Ліпівки (Білорусь) від Балея Синаїди.

16,218 Махно Марії Венгжин з с. Дубно (Ланцут) і односельчан з с. Дубно від Шабат Осипа.

16,219 Геряк Михайла брата с. Федора і Анни з с. Нанова (Добромиль) від Геряк Еви.

16,220 До односельчан села Підліс (Золочів) просить о афідевіт Литвин Онуфрій.

16,221 Горюховський Антона с. Михайла з Перемишля від Яциньська Ольги.

16,222 а) Шукаковська Теклі "Тацьки з дому Парій з с. Білоголов (Зборів) від Вегера Антона.

16,222 б) Шеремета Антоніни д. Куць Миколи і Анни з с. Білоголов (Зборів) від Вегера Антона.

16,223 в) Винар Степана з с. Трустанець (Добромиль) від Винар-Дутковська Анни.

16,224 Гавришко Костя і Ротали з дому Гавришко з с. Востая (Скалат) від дочки Марії Оленіч Антонії.

Голосяться на адресу:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1861, Philadelphia 5, Pa.

Кожний, хто бажає, щоб прислане ним оголошення пошукувати рідних і знайомих рідних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впрот до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. BOX 1861, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоб прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонній коштує \$1.00.

БЕВІН В ОБОРОНІ О.О.Д.

Лейт Сокес, 24 березня. — В журналі ООД британський міністер закордонних справ, Ернест Бевін, опублікував статтю в якій обороняє цю міжнародну організацію від звинувачень про її дотеперішню безуспішність, стверджуючи, що вона за це не спадас на цю організацію, тільки на її поодиноких членів. Він теж проти будьяких радикальних змін в чартері ОД, стверджуючи, що зміна чартеру нічого не поменше, якщо поодинокі члени ОД не виявлять досить доброї волі до праці й співпраці.

ГЕН. ДЕ ГОЛЕВІ ВІДБРАЛИ ПРИБІЧНУ СТОРОЖУ.

Париж, 22. вересня. — Ген. де Голь в своїй політичній кампанії мав забезпечувати урядом окрему „прибічну сторожу“, яку йому тепер відібрано на підставі окремого рішення парламенту. Рішення винесено у зв'язку з недавною бійкою прихильників де Голя і комуністів в Греноблі, під час якої одного комуніста вбито а біля 20 осіб поранено.

РЕАЛЬНОСТІ

FLORIDA

Перед сезоном люди приїждять сюди купувати: ДОМИ, АПАРТАМЕНТИ, БІЗНЕСИ.

Як Ви приїдете, не забудьте перше зайти до свого:

ІВАН ВОРОНА
Reg. Real Estate Broker
7595 N. MIAMI AVENUE
Ph. 7-6433
MIAMI 38, FLORIDA

ІРИНА АРТИМ

ПРОЩАННЯ

ЗБІРКА Оповідань з кольорової омадінці

Сторін 100. Ціна 35 ц.

Замовлення слати до:
"СВОБОДА"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ПОШУКУВАННЯ

МИХАЙЛО ФІКТАШ, тепер на скитальщині, пошукує своїх стрічних братів, ВОЛОДИМИРА і ЙОСИФА ФІКТАШ, синів б. п. Василя Фікташа, родом з села Дорошова Бел. Галичина, який в 1912 р. вимигрував до Америки. Вони самі, або хто знає їхню адресу, згодять написати до: Dmytro Dzera, P. O. Box 360, Newark, N. J.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-2697.
Острів догачові несути чоловіків і жінок. Шкіри, X-Ray. Роздуть жила лікуємо без операції. Переводимо чужі гроші на українські гроші. Офісний годинник: В будні 10-7 Р. М.

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR-CONDITIONED

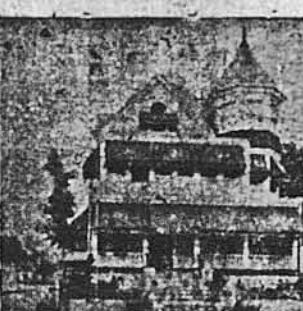
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ

NEW JERSEY
ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАПРЯМА
У випадку смутку, в родині клієнта ми в день та й вночі:

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Excess 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення.

Ми улаштуємо прекрасні ЦІЛИНІ ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий зарядчик в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646

— or —
UKRAINIAN MORTUARY

86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone BElgow 3-6762

225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
виправляє погребові по \$150.00

щоб так низький як ОБСЛУГА НАПРЯМА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 8th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$180.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКУ І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 74th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEtropolitan 5-5577

FOLLOWING THE SOUND OF THE CHIMES THE APE-MAN PRESENTLY NOTICED THE QUEER FORMATIONS WERE BEING SILHOUETTED AGAINST A DIM GLOW ON THE Glistening CEILING.

HE REALIZED HE WAS APPROACHING THE BIG CATHEDRAL ROOM, SUDDENLY A GONG-LIKE SOUND CAME FROM ABOVE.

—AND TARZAN DISCOVERED THAT THE CHIMES WERE CAUSED BY STARTLED BATS FLYING AGAINST SLENDER STALACTITES

REALIZING THAT THE BATS MUST HAVE BEEN DISTURBED BY GIDSEL AND NEPPAS' ARRIVAL IN THE BIG ROOM, TARZAN CAUTIOUSLY ADVANCED.

ТАРЗАН, ч. 1935. Мелодійні звуки стають провідником.

Ридучи за мелодійними звуками, малочоловий завважав несподівано дивні твори, які відбивалися на тлі темного світла зі стелі.

Він зрозумів, що він зближається до печери в виді катедр. Нагло згорі дався чути звук, подібний до удару гонга...

...Тарзан відкрив, що мелодійні дзвонення походили від переполоханих филиків, які літали до нижніх сталактитів.

Він зрозумів, що ликиві розбудили Гідзел своїм походом з Недою через велику кімнату. Тому він поступав обережно.